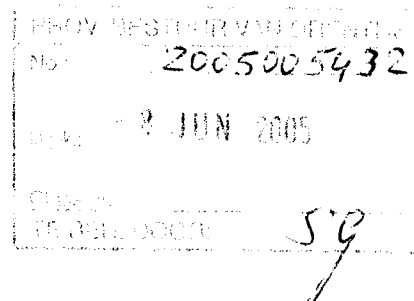

Drs. P.G. Dekker

Utrechtseweg 113
6862 AE Oosterbeek
tel.: (031)-(0)26-334 0 335
e-m.: p.dekker113@planet.nl

Provinciale Staten van Drenthe
Westerbrink 1
9405 BJ ASSEN

Oosterbeek, 6 juni 2005

Zeer edelachtbare dames en heren,

Hierbij neem ik de vrijheid uw aandacht te vragen voor een in “Den Haag” - ook na het Referendum - nog steeds bestaande neiging om provincies samen te voegen tot vier of vijf superprovincies. In het hierbij gevoegde stukje is het rapport hierover van de Commissie Geelhoed behandeld.

Ik weet dat uw Griffier u zal aanraden deze brief en de bijlage voor kennisgeving aan te nemen. Dat betekent dus het “ronde archief”. Ik hoop echter dat u samen weerstand zult bieden aan dit soort bestuurlijke veranderingen, die een breuk betekenen met de geschiedenis van de afgelopen eeuwen en die de afstand tussen burger en overheid verder zouden vergroten. Ook hoop ik dat u deze en dergelijke veranderingen niet zult toestaan zonder tenminste de bevolking daarover te horen.

Verder wens ik u een prettige zomer toe in uw heerlijke provincie en elders,
en teken, met vriendelijke groet en hoogachting,

A large, stylized handwritten signature in black ink, which appears to be 'P.G. Dekker'.

Grotere dus betere provincie?

De Commissie Geelhoed heeft blijkens NRC-Hbl van 13 maart 2002 een nieuwe omvang bedacht voor de provincies, en met name voor de te vormen provincie Randstad. Het voorstel leeft weer op in politieke kring. Voor bestuurders lijkt elke omvang te klein, omdat zij voortdurend met grensoverschrijdende problemen te maken hebben. Het is immers makkelijker om zonder toestemming van burens te doen, wat je zelf nodig vindt. Nu stelt de Cie. Geelhoed een provincie-omvang voor de Randstad voor, waarbij alle andere - eveneens samengevoegde - provincies geheel overvleugeld raken. De grotere provincies zouden eerder een poot aan de grond krijgen in het Brusselse subsidiecircuut.

Een paar tegenargumenten mogen genoemd worden.

1. De provincie Randstad, omvattende Noord- en Zuid-Holland en een groot deel van Utrecht en Flevoland, zou een kleine 7 miljoen inwoners hebben, dus ca. 40% van de Nederlandse bevolking en daarmee de andere provincies, hoezeer ook vergroot volledig in de schaduw plaatsen. Dat is slecht voor de rest van Nederland.
2. Schaalvergroting is niet te rijmen met de wenselijkheid van bestuurlijke eenheden waarmee burgers zich nog enigszins kunnen identificeren. Elke verandering en zeker elke schaalvergroting schaadt de verbondenheid met het bestuur.
3. Het argument van de Europese subsidies is het slechtst denkbare argument voor bestuurlijke hervorming. Subsidies leiden tot afhankelijkheid van de buitenwereld in plaats van ontwikkeling van eigen kracht.
4. Bovendien zijn alle subsidies uit Europese potten sigaren uit eigen doos. Ze kunnen beter afgeschaft worden.
5. Ten slotte leiden Europese subsidies tot nog slechtere controle op de besteding dan binnenslands verstrekte subsidies, getuige de huidige ESF-schandalen.
6. Grote bestuurlijke eenheden krijgen misschien beter betaalde, niet persé betere bestuurders.

De wens tot schaalvergroting leeft zowel in het zakenleven (KPN, ENRON) waar goede tijden worden aangegrepen voor grootschalige fusies (die meestal binnen een aantal jaren blijken te mislukken) als bij overheden. Na alle schandalen die we ook de laatste jaren weer met hoge bestuurders, ook bij overheden (bijv. in Zuid-Holland), hebben beleefd lijkt het veeleer of de fouten alleen maar vergroot worden naarmate de bestuurder hoger geplaatst is. Loting voor aanstelling zou een mooie Hollandse oplossing zijn.

In ons land geldt o.a. de regel dat hoe meer inwoners een gemeente heeft, hoe meer geld zij krijgt **per inwoner**. Dat wordt veelal verdedigd met de zogenaamde centrumfunctie van grote gemeenten. Toch is bij specifiek onderzoek naar de relatie tussen centrumfunctie en uitgaven per inwoner niet veel terug te vinden van een correlatie tussen de twee grootheden. Wel lijkt het of de grootte van gemeenten evenredig is met hun *dédain* voor de kleintjes. Zij hebben het natuurlijke recht om slordig met geld om te springen (vgl. GVB en Stopera in A'dam, elders New York City) op een wijze waar een kleine gemeente niet aan hoeft te denken. Als adviseur en als gemeenteraadslid heb ik slechte en voortreffelijke bestuurders en ambtenaren meegemaakt in grote en kleine gemeenten in ons hele land, in de kleine waren ze wel het zuinigste. Kortom, de grote gemeenten weten aardig de belastinggelden naar zich toe te trekken. Hoe groter hoe gulziger. Dit gaat ten koste van de kleintjes. In ons land is het geen bon ton om de grote gemeenten te noemen als uitbaters van de kleine, geen van beide groepen kent het mechanisme. Geen wonder, want de grote kunnen zich het beste verdedigen. Deze

effecten zouden we bij de Geelhoed-constructie nog eens versterkt terug vinden bij de supersterke Randstadprovincie.

Kortom, laten we ons voorlopig nog maar Utrechter, Noord-Hollander, Fries, Zeeuw of Limburger voelen. De democratische legitimatie van bestuurders is in de ogen van de burger al gering genoeg.

P.G. Dekker
Oosterbeek, mei 2005